

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 23 oktober 2014

MEDITATIE

Moab gerust

Moab was familie van Israël. Immers, Moab en Israël zijn familie door Lot. Op zijn afkomst kon Moab zich niet verheffen. Moab was door bloedschande geboren.

Als volk openbaarde Moab geenszins zijn familieverhouding; het was Israël niet gunstig gezind en trachtte vele malen Israëls ondergang te veroorzaken.

Spot, hoon en verachting bleven Israël dan ook niet bespaard. De God van Israël was gehaat en van een dienen van de Heere wilde men niet weten. Als belangrijkste god vereerde men Kamos en met de afgodendienst wilde men niet breken. Wat de God van Israël ook liet horen door de aangekondigde gerichten, zoals Jeremia deze in de Naam des Heeren ook in dit hoofdstuk had uit te roepen, het raakte Moab niet.

Moab is van zijn jeugd aan gerust geweest.

Jeremia 48:11a

Als woonplaats hadden de Moabieten de landstreek gelegen ten oosten van de Dode Zee, ten noorden van Edom en ten zuiden van Ammon. Als hoog ontwikkeld volk bezat het ook een schoon land met veel rivieren en deelde het in grote welvaart. Daarbij bezat het vele steden en vestingen, die de veiligheid van het land garandeerden. Rustig en veilig leefde Moab in zijn sterke steden en dat van zijn jeugd aan. Vanaf zijn jeugd leefde Moab zorgeloos en in weelde. Hij leefde zonder schok en stoot naar eigen wil en lust.

Dat is leven, zegt het hart van de natuurlijke mens. Dan heb je een paradijs op aarde. Wanneer je daarin gesteld wordt, heb je geen begeerten, noch verlangens meer. Wat is dat rijk: van de jeugd af gerust te zijn; voorespoedig zijn, geen tegenslagen hebben, geen moeiten, geen verdriet. Over niets behoeft je je te bekommeren. Altijd bestraalt de zon je levenspad en geen enkele wolk wordt aan de levenshemel gezien. Van de jeugd aan gerust, was dat maar waar op de levensweg, waarop men zoveel doorren ontmoet die verwonden.

Toch wordt er naar rust gestaan. Die drang is bij elk mens te vinden. Echter zoekt hij de rust niet daar waar ze werkelijk te vinden is. Hij zoekt rust in de wereld, in zingenot, in weelde, geld, in de grootheid des levens. Rust in zijn eigengerechtigheid. Rust in schijnvroomheid. Rust in een leven

van gebod op gebod en regel op regel. Rust in het voor de waarheid zijn, die naar de godzaligheid is. Rust in deze zaak, dat het geestelijk in orde is.

Men vreest geen dood en gericht. Men kent geen strijd en moeite. Men gelooft: Jezus Christus is voor de zondaren in de wereld gekomen. Ik ben een zondaar. Daarom, Hij is ook voor mij gestorven, heeft ook voor mij geleden en is ook voor mij gestorven. Dat geloof is vast. Alle rust buiten God en Christus is valse rust.

Alles, waar we ons op richten, ontvalt ons in het stervensuur. In de gelijkernis van de rijke dwaas zien we dit duidelijk. Alle geloof zonder levenswortel verdwijnt. Men komt niet op de plaats, waar men meent te zullen komen. De Heere tekent ons dit zo duidelijk in de gelijkenis van de tien maagden, die de bruidegom tegemoet gingen. En daarom, wie de bijzondere genadebediening van de Heilige Geest mist, zal gewis een gesloten hemelpoort vinden.

Neen, het genadewerk van de Heilige Geest begint niet met rust, maar met onrust. Wanneer de Heilige Geest intrek neemt in het hart van een zondaar, wordt de zondaar de rust opgezegd. De onrust bezet hem bij dagen en bij nachten. Men moet God ontmoeten en men kan Hem niet ontmoeten. Men ziet zijn zonde en schuld.

Hartelijk wordt beleden: Rust, noch vrede wordt gevonden om mijn zonden, in mijn beend'ren dag en nacht. De rechtvaardigheid en de heiligheid Gods doen het hart beven. Die heilig verontrusten worden bij ogenblikken bemoedigd door het Woord van Christus: "Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt en Ik zal u rust geven".

Terwijl Moabs rust vergaat en overgaat in een eeuwige onrust, vindt de heilig verontruste zondaar op Gods tijd de rust bij de Silo, de Rustaanbrenger. Hij heeft door Zijn genoegdoening de toorn van God gestild. Hij heeft Zichzelf aan het vloekhout des kruises opgeofferd en het leven, de gerechtigheid en de zaligheid ver-

Inhoud

- 1 Moab gerust
- 2 Wat doen de moderne media met ons brein? (1)
- 3 Stem uit het verleden
- 4 Van Overzee:
Een onverwacht gesprek
- 5 Even maar...
- 6 De taal der bevinding (2)
- 7 Geheel bestemd voor...
- 8 Brief van een moeder
- 9 Boekaankondigingen
- 9 Boekennieuws
- 10 Kerknieuws
- 11 Berichten
- 12 Kerkdiensten

worven. Hij heeft Zijn dierbaar bloed vergoten tot reiniging van de zonden. Dit doet de Heere verstaan door Zijn Heilige Geest en laat in Zijn hemelvrucht delen, zodat het verontrust gemoed daarin rusten mag. De zaligmakende kennis van Hem en Zijn heilswerk geeft de ware rust. Dat we, lezer(es), naar die zielenrust zouden staan. Dan alleen kennen we het leven en zullen we straks overgaan in

het eeuwige leven. Op weg naar dat leven zijn de moeilijkheden vele. Satan en wereld willen die rust in Hem verstoren. De dagelijkse schuld verontrust vele malen. Maar het einde van die weg zal vrede zijn. Immers, de Heere zegt het in Zijn Woord: “Er blijft dan een rust over voor het volk van God”.

Gorinchem,

ds. L. Blok

vader elke vrije tijd benut om de buitenwereld te bedienen. Die is blijkbaar belangrijker voor hem dan het boodschappen doen met zijn gezin. Iets dergelijks kan zich ook voordoen tijdens het eten. De maaltijd is bij uitstek een gelegenheid om bij elkaar te zijn en met elkaar te spreken over de dingen die ons bezighouden. Juist dan is rust broodnodig. Als ouders mogen we deze momenten wel koesteren. Daarin geven we kinderen een voorbeeld: wat het zwaarste is, moet het zwaarste wegen. En vooral: zou de stilte van de zondag ons niet alles waard moeten zijn? Laten we als ouders op die dag zeker de media uitlaten. Moet de dienst van de Heere niet alle aandacht krijgen?

1

Wat doen de moderne media met ons brein?

Meer en meer wordt vanuit onderzoek duidelijk dat de moderne media ons denken en doen beïnvloeden.

Wat betekent dat voor de opvoeding? In twee artikelen gaan we hierop in. In dit eerste artikel eerst een aantal belangrijke aandachtspunten bij de media-opvoeding.

1. Ouders op één lijn

Het is belangrijk dat vader en moeder één lijn trekken in de opvoeding. Dat geldt ook voor de media-opvoeding. Het is belangrijk voor kinderen om in onze opvoeding duidelijkheid te bieden en waar nodig grenzen te trekken. Het kan zo maar voorkomen dat vader vanwege ervaring met computers op het werk tegen zijn vrouw zegt ‘Laten we er niet te moeilijk over

doen’, terwijl moeder bezorgd is over het toenemend mediagebruik van de kinderen. Het kan ook andersom. Pa is nuchter en gebruikt de pc voor het hoognodige, terwijl moeder tegen haar dochter zegt: ‘Laten we bij Uitzending Gemist eens kijken naar de laatste aflevering van...’. Spreek als ouders met elkaar door welke lijn u kiest. Als kinderen merken dat er verschil zit in het optreden van vader en moeder, kan de opvoeding zo maar krachteloos worden en onduidelijk.

2. Voorbeeldgedrag

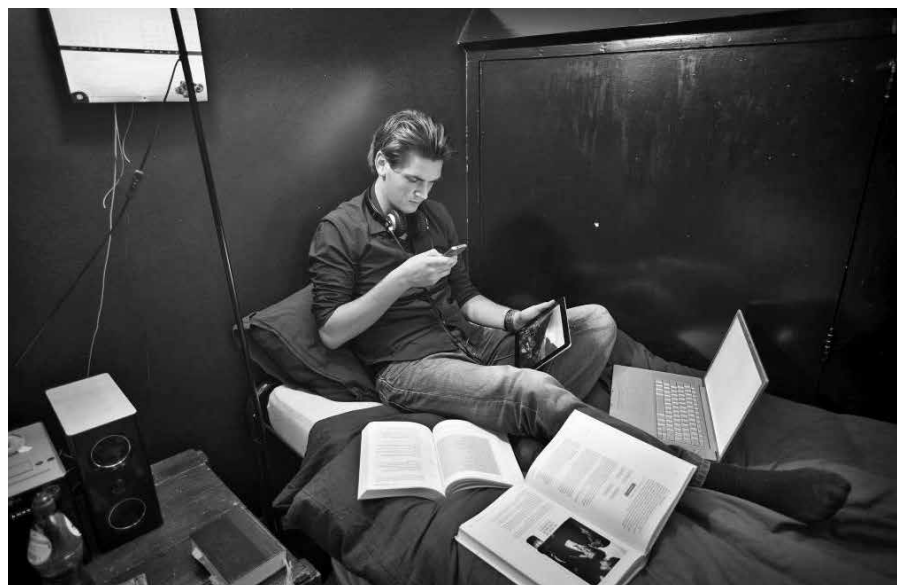
Kinderen letten op het voorbeeldgedrag dat hun ouders geven. Als vader moe van het winkelen in de kledingwinkel zijn smartphone opstart en zijn e-mail afwerkt, zien kinderen dat

3. Kennis

Veel wetenswaardigheden omtrent de nieuwe media ontgaan ouders. Hun kinderen spreken over een app met de klas of over Telegram (een programma, waarmee mensen onderling berichten, foto's e.d. kunnen uitwisselen). Veel ouders moeten al moeite doen om de termen uit elkaar te houden, laat staan dat ze weten wat de verschillende media voor mogelijkheden bieden. Die kennisachterstand is niet erg, als ze maar op de hoogte blijven van en meeleven met wat hun kinderen allemaal zien en tot zich nemen. Wie niet weet dat zijn of haar kind op maandagmorgen vaak al start met 100 ongelezen berichten of meer, weet niet hoeveel prikkels zijn of haar kind al opgedaan heeft voordat de werkdag begonnen is. Vroeger konden kinderen ook dingen zien of lezen, waar hun ouders niet van wisten, maar de maatschappij was overzichtelijker. Nu draagt elke persoon met een smartphone de wereld in zijn zak. De mogelijkheden zijn onuitputtelijk. Het is belangrijk om als ouders tijd te stoppen in het gesprek met onze kinderen, waarbij we mogen vragen of ze willen laten zien wat ze doen met hun apparaat. Moedig hen ook aan te komen met vragen, als ze problemen ervaren en bijvoorbeeld digitaal gepest worden of filmpjes toegestuurd krijgen die niet door de beugel kunnen.

4. Verslaving

Onderzoeken wijzen uit, dat het gebruik van de moderne media onze hersenen beïnvloedt. Zo is er een onderzoek in Amerika, dat laat zien dat het publiceren van gegevens op internet mensen als het ware een kick geeft, net zoals lekker eten een mens verzadigen kan. Kinderen zetten soms

Meer en meer wordt vanuit onderzoek duidelijk dat de moderne media ons denken en doen beïnvloeden.

heel veel gegevens op internet, gegevens die nauwelijks of niet uitwisbaar zijn. Ook zijn genoeg jongeren dag en nacht online, omdat ze bang zijn iets te missen. Onlangs kwam er een reportage uit over een groep van twintigers die enerzijds blij was met de vele mogelijkheden van de 21^e eeuw. Aan de andere kant gaf elke twintiger aan dat het leven zo vol is en steeds weer om keuzes vraagt, dat ze bang zijn om de verkeerde keuze te maken en te falen. Deze onrust zorgde in een aantal gevallen voor paniek en depressie. De verslavende werking van de moderne media maken dat jongeren en ouderen meer leven op de prikkels die van buiten komen, dan op het kompas van het Woord. Dat maakt hen vaak onrustig en gejaagd.

Onderzoeken wijzen uit, dat het gebruik van de moderne media onze hersenen beïnvloedt. Zo is er een onderzoek in Amerika, dat laat zien dat het publiceren van gegevens op internet mensen als het ware een kick geeft.

Alles negatief?

Is de situatie dan zo somber? Het is waar dat media ons positieve mogelijkheden bieden die ongekend zijn. Het wetenschappelijk onderzoek dat met behulp van de computer gedaan kan worden, levert mooie resultaten op. Het is fijn, als deputaten van de zending via de computer kunnen spreken met werkers in het veld. Het bespaart enorm veel kosten, als mensen niet gaan vliegen, maar via de computer vergaderen en daarna gezamenlijk besluiten nemen. Hoe mooi is het als leerlingen, die niet dicht bij elkaar wonen, elkaar helpen met huiswerk via de computer. Daarnaast is er een steeds indringender ontwikkeling dat de media ons geen seconde rust meer gunnen, iets waar we zelf verantwoordelijk voor zijn. En: media doen echt iets met ons brein. Ze veranderen ons denken. De volgende keer iets over wat daarvan de gevolgen zijn en wat dat betekent voor ons gebruik van de media.

Ralph Erskine
1685-1752

Niet uit te drukken schoonheid

De dag waarop de ziel op Christus gefundeerd wordt, is een dag van lof en dankbaarheid. De ziel zal in die dag uitroepen: O, wat zal ik voor Christus spreken, wat zal ik voor Hem doen? Wat zal ik voor Hem lijden? Het is wel waar, dat doen en lijden mij gegeven moeten worden, want als Hij mij verlaat, kan ik geen ogenblik blijven staan. Als Hij mij loslaat, zal ik nooit goeddoen. Maar als Hij mij door genade wil ondersteunen en met Zijn heerlijkheid opbeuren, zou ik, denk ik, voor Hem door vuur en vlammen kunnen gaan. Het is een dag van ontdekking en voornamelijk van de heerlijkheid van God in het aangezicht van Jezus Christus. Die mens ziet de Koning in Zijn schoonheid!

O, heeft Christus ooit uw hart beschenen met een straal van Zijn schoonheid en heerlijkheid? Hebt u Hem in de schoonheid van Zijn persoon en van Zijn ambten aanschouwd? In de schoonheid van Zijn verdiensten en Geest? In de schoonheid van Zijn gerechtigheid en volheid? Goed, zullen sommigen denken: die man praat over een zien van de heerlijkheid van Christus, dat moeten dwaze inbeeldingen en geestdrijverijen zijn; is Christus niet in de hemel? Wat ons betreft, wij zagen nooit enige heerlijkheid, welke die van zon, maan en sterren te boven ging.

O, arme ziel! U bent een volkomen vreemdeling van deze dag waarover ik spreek, als u nooit glansrijker heerlijkheid hebt gezien dan die van zon en maan! Er is een oneindige schitterender schoonheid te zien, dan die met uw lichaamsogen in de zichtbare hemelen te zien is. Staat dat woord niet in uw Bijbel: 'God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, Die in onze harten geschieden heeft, om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus?'

Staat dit woord ook niet in uw Bijbel: 'En wij allen, met ongedekten aangezichte de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd, van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest'? Het is door het geloof, dat wij God in Christus zien, de wereld met Zichzelf verzoenende. Wij zien Zijn genade, Zijn heerlijkheid en schoonheid en wij kunnen niet uitdrukken wat wij zien. Aan de wereld kunnen wij niet verklaren wat wij zien; woorden kunnen de schoonheid en heerlijkheid die in Hem zijn te zien, of de zoetheid en vertroosting die in Hem worden gevoeld, wanneer die ontdekt worden, niet uitdrukken.

Ralph Erskine

Een onverwacht gesprek

De herfst heeft hier in Michigan weer zijn intrede gedaan. Een week geleden was het nog zomers weer. Maar regen, wind en kou zijn nu het dagelijks beeld van een ander jaargetijde.

Het vallend blad tekent ons de kortstondigheid van ons leven en de vergankelijkheid van alles waar we vaak zo druk mee zijn.

Zojuist ben ik weer terug van een reis naar Alberta (Canada) om daar de gemeente van Lethbridge te dienen. Op de morgen van de dag van de terugreis ben ik nog een uurtje in de school die uitgaat van de drie gemeenten in Alberta, Calvin Christian School, geweest om er een chapel te verzorgen. Zo'n chapel is een korte bijeenkomst met een meditatie of een bijbels onderwerp voor de jeugd. Maar natuurlijk ook voor de leerkrachten.

Indrukwekkend was het te zien hoe meer dan 800 leerlingen - met zo'n 40 leerkrachten - in de aula bijeengekomen waren. Dat waren meer dan 800 jonge levens, maar ook zielen voor een eeuwigheid geschapen. Wat een verantwoordelijkheid voor degenen die voor de klas staan. Wat een werk voor de ambtsdragers, voor de beide predikanten in Alberta ook!

In het vliegtuig

De reis naar Alberta verliep met een dag vertraging. Dat was me niet helemaal naar de zin en inwendig heb ik daar behoorlijk om gemopperd. Misschien heeft het wel zo moeten zijn. De

dag daarna, in het vliegtuig naar Minneapolis, kreeg ik tenminste onverwacht een indringend gesprek.

Het ging zo: ik zat bij het raam, naast twee andere passagiers. De man naast het gangpad hoorde ik al spoedig nogal luid vertellen wat hij allemaal ging doen. Ik hoorde iets over vergaderingen en conferenties waar hij moest spreken. Of het moest preken zijn, maar dat kon ik niet met zekerheid uitmaken. Hij was een baptistenpredikant, zei hij. De man naast me vertelde toen ook iets over zijn reisdoel. Hij moest preken in Iowa.

Het is natuurlijk niet netjes gesprekken af te luisteren waar je verder niets mee te maken hebt. Maar ze waren beiden in een levendig en luid gesprek gewikkeld en het was me echt niet mogelijk er buiten te blijven. Vooral niet toen ik de baptistendominee hoorde vragen aan de dominee naast hem, die tot een vrij behoudend kerkgenootschap behoorde, wat nu eigenlijk het verschil was tussen zijn kerk en de Netherlands Reformed Congregations, de naam van onze gemeenten hier. Het werd nu toch wel een bijzonder interessant gesprek.

Het verschil

Mijn collega was wel bereid dat aan zijn baptistencollega uit te leggen. Hij deed er althans een poging toe. Hij kende immers onze gemeenten wel. Het verschil ging over de zekerheid van het geloof, zei hij. Die werd dan bij ons, in tegenstelling tot zijn kerkverband, waar die zekerheid helemaal geen pro-

bleem is, niet of nauwelijks gevonden. Op dat moment boog ik me maar wat naar voren en zei, ongevraagd: 'Ik ben ook van de Netherlands Reformed Congregations', en verder zoiets als: 'en ik ben ook dominee en hoop in Alberta Gods Woord te brengen'.

Ja, daar zaten we dan: drie dominees, een baptist, de ander, laten we zeggen behoudend gereformeerd en een van de gemeenten die ons lief zijn. De baptistendominee luisterde verder maar mee.

Wat moet je zeggen als er zo'n beeld van je kerk getekend wordt? Is het waar, of is het een misverstaan door gebrek aan inzicht in wat werkelijk onze leer, en hopelijk ook praktisch, is?

Het kerkelijk blad van mijn collega lees ik ook wel, naast andere kerkelijke bladen. Vooral om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen op theologisch gebied. Veel lees je daarin waarmee je van harte kunt instemmen. Het is een behoudend gereformeerd blad. Leesmateriaal, waar je soms best wat van leren kunt. Alleen: soms een scherpe uithaal naar bevinding, dat dan mystiek genoemd wordt. Het bevindelijk preken zou dan de oorzaak zijn van zoveel gebrek aan verzekering onder ons. Als het geestelijk leven gebouwd wordt op het drijfzand van onze gevoelens, gestalten en soms wonderlijke ervaringen en emoties, in plaats van te zoeken naar de enige grond in het volkomen werk van de zo dierbare Christus, ja, dat kan oorzaak zijn van veel donkerheid, onzekerheid en twijfelmoedigheid. Maar schriftuurlijk-bevindelijke prediking doet dat niet.

Dat ik wat moest zeggen, was geen vraag meer. Maar hoe het in een kort bestek duidelijk te maken wat met schriftuurlijk-bevindelijke prediking wordt bedoeld, was wel een vraag voor me. Zouden veel van onze jongeren, en trouwens ook ouderen, duidelijk weten wat het eigene, het kenmerkende is van wat gelukkig onder ons en buiten ons nog geleerd en ook beleefd wordt?

Bevindelijke prediking

Het maakt toch wel een groot verschil of je over een land of persoon veel gelezen hebt en er veel van kunt vertellen, of dat je in dat land gewoond hebt en die persoon ontmoet hebt.

Of je weet *dat* het in Michigan koud is in de winter of *hoe* koud het er is, omdat je het aan den lijve ervaren hebt, dat maakt wel een verschil. Het is ook een wezenlijk verschil of we weten *dat* mijn zonden en ellende groot zijn en dat ik daarvan verlost word en dat ik God daarvoor dankbaar ben, of dat ik

Het kerkgebouw van de gemeente Lethbridge.

heb ervaren, door het onderwijs van de Heilige Geest Die het Woord aan het hart toepaste: *hoe* groot die zonden en ellende zijn, en hoe daarvan verlost te worden en hoe Gode daarvoor dankbaar te zijn.

Als de Heere ons begint te onderwijzen op de leerschool van vrije genade zullen we bevindelijk leren wat we gedaan hebben en hoe God op ons vertoorned is vanwege onze zonden. Daar leert de Heilige Geest ons ook dat we zo ver van God afgeweken zijn, dat er zo'n grote afstand tussen Hem en ons is gekomen, en dat we die nooit meer kunnen overbruggen, maar die door onze zonden dagelijks groter maken. Daar leren we hoe ellendig we geworden zijn. Maar ook hoe we nu verlost kunnen worden. Er is hulp besteld bij een Held Die verlossen kan. Wonderlijke ervaringskennis, die ons zo klein en onwaardig voor Hem maakt en die Christus zo heerlijk en groot doet zijn, zodat ons hart, door de liefde erin uitgestort, naar Hem uitgaat. Hoe noodzakelijk, hoe dierbaar en hoe gepast Hij is, leren we alleen als

Hij ons bekendgemaakt wordt.

En dankbaarheid zal er zijn door zulk een Zaligmaker, door Hem Die zo'n dwaas, vuil en vijandig volk kocht met Zijn dierbaar bloed. Dan mag het hart wel eens de lof van zulk een Koning gaan zingen. Hoe dankbaar te zijn, is een ervaringskennis die ons in het stof brengt en een innig verlangen geeft te mogen leven tot eer van Zijn Naam Die heerlijk is. Dat zal ook beleefde smart geven, het maar gedurig te verzon-digen en Zijn eer te roven. Maar ook blijdschap dat er Een is Die toch Zijn doel bereikt en een heilig volk de Vader voorstelt, zonder vlek of rimpel. Een volk dat Hem, hier zo gebrekkig, maar straks volkomen de eer en de dank mag toebrengen.

Over deze bevindelijke kennis gaf de Heere een gesprek in het vliegtuig. Mischien was het toch geen verloren tijd, al was het dan een dag later dan mijn planning was geweest. We hebben het echter allen zo nodig van de Heere geleerd te worden, op Zijn school leerling te mogen zijn.

Het was een grote school, met heel veel leerlingen, daar in Alberta. De school van vrije genade is gelukkig nog veel groter. Ook een school met zielen voor een eeuwigheid geschapen. Maar die ook van eeuwigheid geliefd, verkoren en aan Christus zijn gegeven. Die door Hem gekocht zijn, geleid worden en onderwezen. En die tot in eeuwigheid een Drieënig God alle lof, eer en dankzegging zullen mogen toebrengen, omdat Hij alleen het gedaan heeft. Kom, jong en oud, er is nog plaats op deze school. Zoekt Hem dan, terwijl Hij te vinden is; roept Hem aan terwijl Hij nabij is. Voordat de reis ten einde is. Terwijl het nog genadetijd is. Hij roept en nodigt nog zondaren, opstandelingen, de wapens neer te leggen en te buigen aan Zijn voeten. Aan die voeten waar zo'n kostelijke plaats is. Naast Maria die immers het goede deel uitgekozen had. Voor een onwijs en soms zo tegenstrevend volk van wie Hij de Leermeester wil zijn

Grand Rapids,

ds. C. Vogelaar

Even maar...

Preek

Wat is een preek? Iedereen heeft daar zo zijn gedachten over, uitgesproken of minder uitgesproken. Verstandmatig of gevoelsmatig. Maar wat is nu eigenlijk een preek? 'Verklaring en toepassing van het Woord Gods' is dan het officiële antwoord. Dus dan gaat het om twee dingen: a. Wat staat er precies, letterlijk geïnspireerd door de Heilige Geest. b. Dit moet *aan* het hart gelegd worden. Met daarbij het gebed of diezelfde Geest het *in* het hart wil brengen.

Maar nu de praktijk. We zijn dus aan de woordelijke inspiratie van de Heilige Geest verplicht eerbiedig te laten doorklinken wat de mening des Geestes is. We moeten dus alles in het werk stellen om dit aan het oor te brengen. Maar dan verder? Anders gezegd, wat houdt het in dat een preek voorwerpel-ijk-onderwerpelijk moet zijn? Dat is namelijk een eis van de Heilige Schrift zelf. Wat staat er? Dit gaat voorwerpel-ijk vooraf, want dat blijft de norm voor leer en (be)le-

ven. De inhoud van de preek wordt bepaald door het Woord zelf. Daarna hoort verkondigd te worden hoe de Heilige Geest dit uitwerkt in het hart van een zondaar. Er zijn in Gods Woord verschillende woorden die voor preken gebruikt worden. Die bepalen de inhoud. Enkele voorbeelden: onderwijzen, verkondigen, leren, vermanen, prediken, bestraffen.

Eén aspect willen we daaruit lichten. De preek als bediening van de sleutelmacht. Zondag 31 verplicht ons dat steeds weer met de gemeente te overdenken en ons daarop te bezinnen. Vraag 84 luidt: 'Hoe wordt het hemelrijk door de prediking van het heilig Evangelie ontsloten en toegesloten?'. Let u op de volgorde: eerst ontsluiten.

Dan klinkt in de verkondiging door dat de deur nog geopend is. Anders is het geen Evangelie, goede boodschap.

Dus er wordt allereerst gevraagd om positief te zeggen dat het nog kan. Om positief te zeggen hoe het wel is en hoe het wel gaat.

Daarna toesluiten. Dan mag niet verzwegen worden dat de deur dichtgáát, wanneer we in de zonde blijven en ons niet bekeren (antwoord 83). In dit antwoord staat eigenlijk precies de volgorde als in Joh 3:36. Eerst 'wie in de Zoon gelooft die heeft het eeuwige leven'. Ten tweede - en dus niet als eerste of zelfs enige - 'wie de Zoon ongehoorzaam is, de toorn Gods blijft op hem'.

Separerend tussen bekeerd en onbekeerd, twee soorten mensen. Want wat daar tussen ligt is zelfbedrog. En van deze bediening van de sleutelmacht geldt: 'dat God ook zo zal oordelen' (antw. 83 slot). Er loopt dus een lijn van de preekstoel naar de rechterstoel. Dus eigenlijk oordeelt de preek ons! En niet omgekeerd, zoals wij vaak denken. *Wij* hebben de preek niet te beoordelen. Maar de schriftgetrouwe preek oordeelt óns, heel persoonlijk. Functioneert dit ook werkelijk zo in ons leven?

v. A.

DE TAAL DER BEVINDING

Meer leren
in het gemis
dan in het bezit

2

Een door Gods Geest ontdekte zondaar zal een Godsgemis leren kennen en in de verdere weg ook een Christusgemis. Als we in het geestelijk leven het gemis niet doorleven, zal er van waar bezit nooit sprake kunnen zijn. Daarop hebben we onszelf te onderzoeken en in de prediking zal daarop aangedrongen moeten worden.

Iemand die daar nadrukkelijk op gewezen heeft, is prof. G. Wisse. We kunnen van hem lezen in een dictaat van zijn lessen in de homiletiek dat we hebben te preken naar de Schrift: 'Doorzoekt uzelfen nauw, ja, doorzoekt nauw, gij volk, dat met geen lust bevangen wordt' (Zef. 2:1). Wisse schrijft dan: 'Dit ontdekkend en onderscheidend preken heeft dus thans zulk een betekenis, nu de wereld zodanig de kerk is binnengedrongen, dat velen zonder ontroering of bekommering zich voor bekeerd uitgeven.'

Derhalve dienen we in een ontdekkende prediking te beginnen met het ontvouwen van wat het betekent midden in de dood te liggen: 'De principiële inzet zij niet: ik bezit, maar: ik mis! Dit kan men noemen: ontdekt worden aan zijn gemis. Wie nooit zijn Godsgemis en zijn Christusgemis heeft geleerd, kan niet, althans, mag niet van zijn bezit roemen'. Aldus prof. G. Wisse in het boekje "Homiletiek" (Kampen 1980).

Schuldbrief

Wat Wisse hier in het kort weergeeft, is beleving in de praktijk van Gods kinderen. Als de Heere door Zijn Geest gaat werken in de zondaar, brengt Hij nooit eerst in het bezit, maar in het gemis. De zondaar krijgt de schuldbrief thuis. Hij gaat doorleven dat hij door eigen schuld God kwijtgeraakt is: God te moeten missen en niet te kunnen missen. Dan wordt er een zoeken en vragen geboren. Niet vanuit een oppervlakkig gemis, maar vanuit een levend gemis: 'O God, wees mij zondaar genadig.'

Een zondaar is na
ontvangen genade in het
gemis of in het bezit.
Aan deze zijde is het meer
gemis dan bezit

Wat een weldaad voor zo'n missend mens als hij door Gods Geest geleid iets mag ervaren van het heil dat in Christus te vinden is. En dat voor het eerst, maar ook opnieuw. En dan denk ik aan de bruid in het Hooglied. Zij heeft genade ontvangen. Zij heeft de Bruidegom, haar Liefste, leren kennen. Maar we lezen ook in het Hooglied dat ze Hem (door eigen schuld) weer kwijtraakt.

En zo is het nu menigmaal met Gods kinderen. Het ene ogenblik wandelen ze nog in het spoor der gerechtigheid en een ogenblik later is het er ver vandaan. Dat volk is elk ogenblik tot hinken en tot zinken gereed.

Levend gemis

Het is wel een voorrecht wanneer ze zich dan bij vernieuwing als schuldig leren kennen en dat voor Zijn aangezicht belijden, want het Godsgemis en het Christusgemis kan voor Gods kinderen vaak zo houdbaar zijn. Zo was het niet in het leven van de bruid: ze kan niet langer buiten Zijn gemeenschap leven. O, wat wordt het dan een wonder, als ze niet meer op verlossing rekt, dat de Heere Zich wederom tot haar wendt en Hij Zijn zoete gemeenschap laat proeven en smaken.

Dus een zondaar is na ontvangen genade in het gemis of in het bezit. Aan deze zijde is het meer gemis dan bezit. Toch geeft de Heere in dat gemis vaak vele lessen en een afhankelijk leven. Dan moet namelijk zo geleerd worden hoe diep we het alles verzondigd hebben en dat we zelf helemaal niets kunnen vasthouden, dat we zo steil en diep afhankelijk zijn. En dan mag er in dat gemis wel weer eens zo'n verlangend uitzien geboren worden en dat de uitgangen des harten zo gericht mogen zijn op dat heil in Christus.

Volle bezit

Och, doorgaans *leren we nog meer in het gemis dan in het bezit*. Immers, als we het in bezit hebben, kunnen we zo lauw worden; dan kunnen we zo gemakkelijk rusten op datgene wat we verkregen hebben. Gods volk moet maar gedurig uitgedreven worden. Maar ze zullen eenmaal in het volle bezit van het heil mogen zijn.

Ik lees aan het eind van een meditatie van ds. W.C. Lamain en daarmee besluiten we: 'Volk des Heeren, wier gemis gedurig groter is dan hun bezit, eenmaal zal verzadiging van vreugde uw deel zijn in het nieuwe Jeruzalem'.

Leerdam,

ds. J. Schipper

Geheel bestemd voor...

Voor me ligt een prekenbundel van onze vriend en broeder ds. Chr. van der Poel (82), emeritus predikant van Yerseke. Als kandidaat, afkomstig uit Rotterdam-Zuid, nam hij in 1965 het beroep naar deze Zeeuwse gemeente aan en is daar altijd mogen blijven. Ondanks de vele beroepen die hij in de loop van al deze jaren ontving. Tot 1 juli 2001 was hij actieve dienst. Daarna heeft hij onder 'zijn volk' nog vaak mogen preken.

ds. Chr.
van der Poel

Helaas gaat dat nu niet meer, maar wonend tegenover het huidige kerkgebouw leeft hij met het wel en wee van de gemeente nog steeds intens mee. Daarom kon hij ook niet weigeren om een aantal preken beschikbaar te stellen en drukklaar te laten maken ten bate van de noodzakelijke bouw van een nieuwe kerk voor zijn gemeente, die nu sinds 2008 door ds. C. van Krimpen wordt gediend. De uitgave is keurig verzorgd door de niet alleen in Yerseke bekende Piet Hoekman. Nadat de Rotterdamse kandidaat door ds. L. Rijksen op 2 september 1965 was bevestigd in het

ambt deed hij intrede in zijn - naar gebleken is enige - gemeente met de woorden uit Joh. 3 vers 29-30: 'Die de bruid heeft, is de Bruidegom, maar de vriend van de Bruidegom, die staat en hem hoort, verblijdt zich met blijdschap om de stem van de Bruidegom. Zo is dan deze mijn blijdschap vervuld geworden. Hij moet wassen, maar ik minder worden'.

Met deze woorden van Johannes de Doper begon hij zijn ambtsbediening in Yerseke. Woorden die zijn persoon en zijn prediking kenmerken gedurende al die jaren dat hij in het Zeeuwse met hart en ziel mocht die-

nen. De vriend van de Bruidegom te mogen zijn, zelf Zijn stem te mogen horen, dienstbaar te zijn aan de toebrenging en oefening van de verkoren bruidskerk. Dát was zijn zielsverlangen. En zelf daarbij te mogen wegvallen. Dat typeert ook deze warme preken! Daar getuigden al zijn preken trouwens van. De titel van de uitgave 'Twee tempelgangers' is ontleend aan de zevende van de negen preken over Lukas 18 vers 13: de gelijkenis van de farizeeër en de tollenaar. In zijn voorwoord - in de hem kenmerkende beknoptheid - merkt ds. Van der Poel op: 'het zijn geen geschreven preken, maar ze zijn opgetekend zoals ze zijn uitgesproken. Van het gebrekvolle zeer overtuigd zijnde, is het nochtans mijn wens, dat de Heere ze zou willen gebruiken tot zaligheid van verloren zondaren. Dan zou het ook zijn tot eer van Zijn naam'. Zo kennen we onze geliefde broeder, die we als tweede voorzitter van het curatorium regelmatig mochten ontmoeten. En in zijn hartelijke broederlijkheid waarden! De eerste preek is een oudejaarspreek over Gen. 7 vers 16: 'En de HEERE sloot achter hem toe'. De bundel eindigt met een overdenking naar aanleiding van 1 Petrus 1 vers 3-5: de roem van de levende hoop.

De titel van de uitgave 'Twee tempelgangers' is ontleend aan de zevende van de negen preken over Lukas 18 vers 13: de gelijkenis van de farizeeër en de tollenaar.

Impressie van het nieuwe kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente Yerseke.

Het is me een voorrecht deze prekenbundel bij u te mogen introduceren. En uiteraard van harte aan te bevelen. Zeker ook met het oog op de bedoeling van de auteur en uitgever: de kerkbouw van Yerseke te steunen. Wilt u hieraan meehelpen, zodat de oplage snel is uitverkocht?

v. A.

N.a.v. "Twee tempelgangers", negen preken van ds. Chr. van der Poel; uitg. Hoekman Boekhandel Plus te Yerseke; 176 pag.; ISBN 978 90 813218 0 8; € 18,90. De opbrengst van deze uitgave komt geheel ten goede van de nieuwbouw van de kerk van de Gereformeerde Gemeente van Yerseke.

Brief van een moeder

Als moeder van een zoon met ASS (Autisme Spectrum Stoornis) en een verstandelijke beperking wil ik reageren op het stukje in De Saambinder "Als het op school niet vanzelf gaat..."

Ik voel me innerlijk gedrongen om te laten weten dat wij als ouders - en met ons vele andere ouders - heel blij zijn met het Speciaal Onderwijs SBO, ZML, SO-4 en MG en dit onderwijs bijzonder waarderen! We bewonderen het geduld, de liefde en warme betrokkenheid van de leerkrachten, onderwijsassistenten en vrijwilligers die dit onderwijs iedere dag aan onze 'speciale kinderen' geven.

Ons kind mag hier zijn zoals hij is, met zijn eigen "anders zijn", zijn kindeigen problematiek. Ook de kinderen onderling hebben het goed met elkaar en nemen de klasgenootjes zoals ze zijn. Ieder kind mag zichzelf zijn, zoals onze zoon zegt: "zoemen/geluid maken, dat doet Anke" of "fladderen, dat hoort bij Adriaan", etc.
(de namen zijn gefingeerd).

Voor veel ouders is het een opluchting dat hun kind een plaatsje heeft gekregen waar hij/zij zich veilig voelt en vanuit dit veilige klimaat kan leren en zich verder ontwikkelen.

Jammer is vaak dat deze kinderen worden aangekeken, of, nog erger, worden uitgesolden omdat ze met "een busje" naar school moeten...

Of dat ouders horen: "Oh, naar die school? Daar zitten toch alleen... op school?"
Hebben wij als ouders daarin een taak, om onze kinderen zónder beperking juist uit te

leggen dat deze kinderen er ook mogen zijn, maar anders zijn en niet minder..? Anderen zijn toch niet beter..?

De Heere Zelf heeft dit bijzondere kind in ons gezin geplaatst en heeft onze schouders 'gemeten' voordat Hij deze taak op onze schouders heeft gelegd.

Vaak ontroert het me zeer wanneer onze zoon bij het naar bed gaan een psalm uitkiest uit zijn psalmenmap (met picto's) en meezingt:

*"De steen die door de tempelbouwers
Veracht'lijk was een plaats ontzegd,
Is, tot verbazing der beschouwers,
Van God ten hoofd des hoeks gelegd.
Dit werk is door Gods alvermogen,
Door 's HEEREN hand alleen geschied;
Het is een wonder in onz' ogen;
Wij zien het, maar doorgronden 't niet."*

Het zou toch een wonder zijn als we - met of zonder beperking - verachtelijk in eigen ogen, door de Heere als een levende steen hierop mogen worden gelegd, tot eer van Zijn Naam en onze zaligheid.

Lang heb ik nagedacht of ik wel zou schrijven, maar de soms schrijnende verhalen van ouders en de reacties uit de omgeving hebben me doen besluiten om het toch te doen. Als hart onder de riem van deze ouders, hun kinderen met beperkingen en ook het onderwijzend personeel wil ik hen van harte Gods ondersteuning, wijsheid, moed en kracht toewensen in het opvoeden en begeleiden van deze kinderen 'waar niet alles vanzelf gaat...'

Een moeder

Boekaankondigingen

**“Verwachting in crisistijd”,
ds. A. Schot; uitg. Ripe Publishing
Nieuwdorp/Nunspeet; ISBN 978-94-
91000-46-1; 78 pag.; € 9,95.**

Deze uitgave, met als ondertitel “De prediking van Haggai”, bevat een viertal preken n.a.v. Haggai 1:7, 2:10, 2:19-20 en 2:21-24.

**“Jezus leeft”, ds. C. Harinck,
ds. W. Silfhout en ds. M. Karens;
uitg. Ripe Publishing - Nieuwdorp/
Nunspeet; ISBN 978-94-91000-44-7;
70 pag.; € 9,95.**

Deze uitgave, met als ondertitel “Drie ontmoetingen met de opgestane Levensvorst”, bevat drie preken n.a.v. Lukas 24:25-27, Johannes 20:19-20 en Johannes 20:24-29.

**“Een huwelijkslied”, ds. C.J. Meeuse;
uitg. Ripe Publishing - Nieuwdorp/
Nunspeet, ISBN 978-94-91000-45-4;
80 pag.; € 9,95.**

Deze uitgave bevat drie preken over Psalm 128, die ook wel de “huwelijkspsalm” wordt genoemd. Hierin behandelt de auteur achtereenvolgens: “een gelukkig huwelijk”, “een gelukkig gezin” en “een gelukkig nageslacht”.

**“De zeven gemeenten”,
ds. W. Visscher; uitg. de Banier -
Apeldoorn, ISBN 978 90 336 09374;
140 pag.; € 16,50.**

Deze overdenkingen over de Openbaringen, waarin ernstig en bewogen de oproep tot volharding en bekering klinkt, is deel 4 in de gelijknamige serie.

**“Profetisch Perspectief”,
ds. A. van der Zwan te Sliedrecht; uitg.
de Banier - Apeldoorn; ISBN 978 90
336 09312; 182 pag.; € 16,95.**

Dit boekje is een uitwerking van een serie Bijbellezingen over Jakobs laatste woorden, gesproken tot zijn twaalf zonen (Genesis 49). Deze Bijbellezingen van deze Chr. Geref. predikant zijn gehouden in zijn gemeente van Sliedrecht-Bethel.

**“Verliefd, verloofd, getrouwd”,
ds. E. Gouda; uitg. de Banier; ISBN 978
90 336 17065; 111 pag.; € 6,95.**

In dit boek behandelt de auteur, predikant van de hervormde gemeente te Nieuw-Lekkerland, allerlei thema's, die

met het huwelijk te maken hebben, zoals verliefdheid, verkeringstijd, voorbereiding op het huwelijk, seksualiteit, omgaan met conflicten en opvoeding.

**“De insluiper”, W. Schippers;
uitg. de Ramshoorn - Goes; ISBN
9789461150523; 141 pag.; € 13,95,
abonneeprijs € 9,95.**

Dit leesboek, met als ondertitel “De zegen des Heeren maakt rijk”, is het 34^e deel van de 47 Schippersboeken.

**“Wie zorgt voor Gilead?”,
Corine Boone-Bruggink;
uitg. de Banier - Apeldoorn; ISBN
978 90 336 12206; 19 pag.; € 12,50.**

Het verhaal in dit prentenboek geeft antwoord op de vraag: voor wie moet ik zorgen? Het lijkt op een gelijkenis die Jezus eens vertelde aan een wetgeleerde. Leef-tijd: vanaf 4 jaar, om zelf te lezen vanaf 6 jaar.

**“Fijn dat je me begrijpt!”,
A. Brouwer-Otterspeer; uitg. de Banier
- Apeldoorn; ISBN 978 90 336 09893;
109 pag.; € 9,95.**

De auteur geeft in dit boek handvatten om op een positieve manier met afwisselend gedrag van anderen om te gaan. Zij heeft daarbij geput uit een jarenlange praktijkervaring als psychologe.

**“Barmhartigheid”, uitg. de Banier -
Apeldoorn; ISBN 978 90 336 09343;
233 pag.; € 4,95.**

Dit boekje uit de serie Pareltjes bevat treffende citaten van Bunyan, Henry, Spurgeon, Watson e.a.

**“De halfbroeders”, W. Schipper;
uitg. de Ramshoorn - Goes; ISBN
9789461150530; 190 pag.; € 13,95,
abonneeprijs € 9,95.**

Dit leesboek, met als ondertitel “Een afgedwaald kind gered”, is het 35^e deel van de Schippersserie.

**“Jan Starheim”, W. Schippers;
uitg. de Ramshoorn - Goes;
ISBN 978461150547; 191 pag.;
€ 13,95, abonneeprijs € 9,95.**

Dit leesboek, met als ondertitel “Alleen op de wereld”, is het 36^e deel van de 47 Schippersboeken.

BOEKENNIEUWS

**“Leven als christen; Negen vruchten
van de Geest”, ds. D.W. Tuinier;
uitg. Den Hertog, Houten, 2014;
ISBN 978 90 331 2567 6;
110 blz.; € 9,90.**

‘Ben jij een christen? Heet je zo of ben je het ook?’ Met deze twee vragen begint het Woord vooraf van het boekje van onze broeder ds. D.W. Tuinier over negen vruchten van de Geest. Het betreft hier de negen vruchten - of eigenlijk: de ene negen-voudige vrucht van de Geest - zoals de apostel Paulus daarover spreekt in Galaten 5.

In het eerste hoofdstuk wordt een aantal algemene lijnen getrokken rondom dit belangrijke onderwerp. Werken van het vlees aan de ene kant. Vrucht van de Geest aan de andere kant. Waarbij in

de volgende negen hoofdstukken alles uitgewerkt wordt: liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en matigheid.

Wat opvalt bij het lezen van dit boekje is dat de twee vragen waarmee het voorwoord begint, direct en indirect steeds terugkomen. Ben ik een christen? Of ben ik uiteindelijk een schijnchristen, een christen aan de buitenkant en meer ook niet?

Op een heldere en Bijbelse manier wordt uitgewerkt wat de inhoud is van de vrucht van de Geest. Er is een onderlinge samenhang tussen de afzonderlijke delen van de vrucht van de Geest. Er wordt verteld wat het wel is en wat het niet is. En er worden Bijbelse lijnen getrokken voor wat betreft de vraag hoe je eraan

kunt komen. Wedergeboorte, geloof en bekering zijn nodig. En waar de Heere door Zijn Geest werkt, zorgt Hij Zelf voor de vrucht van de Geest. Daarbij krijgt de eigen verantwoordelijkheid ook de plaats die we eraan horen te geven.

"Leven als christen" is vooral bestemd voor jongeren. Daarom is het taalgebruik begrijpelijk, zijn de zinnen kort en komt een heel aantal voorbeelden ook uit de leefwereld van jongeren aan de orde. En daarom kunnen ook onze ouderen er hun winst mee doen. Ik wens dit boekje in ieders handen.

Terneuzen,

ds. R.A.M. Visser

**"Vergeven, dat gaat zomaar niet",
ds. A. Schreuder;
uitg. De Banier, Apeldoorn, 2013;
ISBN 978-90-336-04539;
124 blz; € 15,95.**

In 2012 hield ds. A. Schreuder een inleiding op een regioday van de Bond van vrouwenverenigingen over "Schuld en vergeving". Bij de bespreking van dit onderwerp kwamen indringende zaken aan de orde, die de kern van het pastoraat raken. Het is daarom een goede gedachte geweest om over dit thema een boek te laten verschijnen. De uitgave heeft de vorm van een drieluik, waarbij onze broeder het onderwerp "Schuld en vergeving" belicht vanuit de Schrift naar de praktijk. Het eerste deel zet in met de realiteit van onze schuld tegenover God. Voor velen is de vraag van Luther 'Hoe krijg ik een genadig God?' helaas niet meer relevant. Voor de zondaar die door de Heilige Geest aan zijn schuld wordt ontdekt, wordt dit echter de grote levensvraag. Vanuit de Schrift tekent de schrijver het wonder dat er bij God vandaan vergeving van de schuld mogelijk is, om Christus' wil. Alleen in de weg van de doorleving van onze schuld komt er plaats voor vergeving.

Hierbij wordt gewezen op de Bijbelse gang die we ook terugvinden in de catechismus, waarbij alle vluchtwegen van de kant van de mens worden afgesneden. Voor een rechteloze zondaar wordt er een weg geopend in een Ander. Vergeving kan er alleen zijn omdat er verzoening heeft plaatsgevonden. Die verzoening heeft Christus voor Zijn volk aangebracht op Golgotha.

In het tweede deel wordt uit de bespreking van de vijfde bede duidelijk dat er een onlosmakelijk verband ligt tussen het vragen van vergeving aan de Heere

en het bewijzen van vergeving aan de naaste. De gelijkenis van de onbarmhartige dienstknecht laat zien dat er altijd de bereidheid moet zijn om te vergeven. Genade doet verlangen om de minste te zijn. De grote Meester heeft in de voetwassing het voorbeeld gegeven.

In de omgang met onze schuldenaren moeten we de regel van Mattheüs 18 volgen. Dat betekent in gesprek gaan en het verkeerde eerlijk benoemen. Als dit niet gebeurt, woekert het kwaad ondergronds voort en komt er geen vergeving tot stand. Wel dient dit alles plaats te vinden met de geest der zachtmoedigheid. Daarbij gaat het niet allereerst om eigen recht, maar om het heil van de ander.

In het derde deel komen praktijkvoorbeelden aan de orde. Er is een groot verschil tussen schuldgevoel en schuldbesef. Mensen met een depressie hebben vaak last van heftige schuldgevoelens en een negatief zelfbeeld. Er kan na een schokkende gebeurtenis ook een te snelle vergeving plaatsvinden. Er is tijd nodig om het geschonden vertrouwen te

herwinnen, waarbij met Gods hulp toch weer een nieuw begin kan komen. Vergeven kost veel, maar het verrijkt zeker. Op beweging wijze worden ook zaken rondom incest en lichamelijke of psychische mishandeling binnen het gezin aan de orde gesteld. In sommige gevallen komt er na berouw en vergeving weer enige vorm van vreedzaam samenleven, zonder dat we van een getraumatiseerd iemand het uiterste kunnen vragen. Bij blijvende ontkenning door de dader, mag er in een diepe weg van worsteling soms toch ook sprake van vergeving zijn. Dan wordt vergeven een 'loslaten', waarbij alles overgegeven wordt in de hand van de Heere.

Al lezend bemerken we de grote pastorale ervaring en betrokkenheid van de predikant van Rijssen-Zuid. Dit boek is het ten volle waard om gelezen te worden door ambtsdragers en gemeenteleden. We kunnen er allen onze winst mee doen!

Sommelsdijk,

ds. S. Maljaars

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK AANGENOMEN

Naar Nieuwdorp,
ds. A.J. de Waard te Utrecht.

BEROEPEN

Te 's Gravenhove i.c.m. Scheveningen
ds. M. Joose te Hendrik Ido Ambacht
Te Randburg (Zuid-Afrika),
ds. F. Mulder te Rhenen.

BEDANKT

Voor Berkenwoude:
ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer;
Voor Bodegraven en Lelystad:
ds. P. van Ruitenburg te Chilliwack (Canada);
Voor Boskoop:
ds. G.J.N. Moens te Meliskerke;
Voor 's-Gravenzande en Ridderkerk-Slikkerker:
ds. J.J. Tanis te Middelburg-Zuid;
Voor Kapelle-Biezeling:
ds. W. Harinck te Moerkapelle;
Voor Veen:
ds. K. Boeder te Terwolde-De Vecht;
Voor Zwijndrecht:
ds. D. de Wit te Barneveld-Centrum.

■ AANGEPASTE KERKDIENT TE HARDINXVELD-GIESSENDAM

Aangepaste kerkdienst op **zaterdag 25 oktober**, aanvang: 15.00 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Hardinxveld-Giessendam, Buitendams 118. In deze dienst hoopt ds. W.J. Karels voor te gaan. Collecte t.b.v. Helpende Handen, club Mefiboseth.

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2014

Pag. 316, gemeente OUDE TONGE.

Het telefoonnummer van het kerkgebouw is gewijzigd in: 06 49 90 10 00. Scriba is nu: D.A. van der Sluijs, Wilhelminastraat 7, 3255 BP Oude Tonge, tel. (0187) 64 01 22.

Het regelen van preekbeurten geschiedt nu door:

W. van der Sluijs,
Zuiddijk 40, 3255 LW Oude Tonge,
tel. (0187) 64 24 60.

Secretaris zendingscommissie is nu:
mevr. A.C. van der Sluijs,
Zuiddijk 40, 3255 LW Oude Tonge,
tel. (0187) 64 24 60.

■ REGIOAVOND BOND VROUWENVERENIGINGEN IN PUTTERSCHOEK

De Bond van de Vrouwenverenigingen hoopt een regioavond te beleggen op **dinsdag 28 oktober** in de kerk van de Geref. Gemeente te Puttershoek. Spreker: ds. C. van Ruitenburg over: 'De Ziekentrootst'. De leiding berust bij ds. A. Verschuure. Aanvang: 19.30 uur. Ook belangstellenden zijn van harte welkom.

■ ZENDINGSMIDDAG IN RIJSSEN

Op **zaterdag 1 november** wordt de jaarlijkse Rijssense zendingsmiddag gehouden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente Rijssen-West, Veeneslagen 107. Aanvang 14.30 uur. Algehele leiding: ds. A. Schreuder. Er zal één collecte t.b.v. de respectievelijke deputaatschappen Zending, Evangelisatie en Evangelieverkondiging voor Israël worden gehouden. Fennie Haase hoopt iets te vertellen over haar werk en ervaringen op het zendingsveld Guinee; het jeugdkoor Jubilate zal enkele liederen zingen o.l.v. dirigent O. Zwolsman. Ook de basisschoolleerlingen hopen een bijdrage te leveren. Zij zullen de in 2014 ingezamelde gelden en postzegels overdragen aan afgevaardigden van de genoemde deputaatschappen.

■ ZEEUWSE ZENDINGSMIDDAG IN MIDDELBURG

Op **zaterdag 8 november** hopen we de Zeeuwse zendingsmiddag te houden in de Ter Hoogkerk van de Geref. Gemeente van Middelburg-Centrum. Aanvang 15.00 uur. Ds. G.J.N. Moens hoopt deze middag te openen. Dick Korpel, oud-zendingsmedewerker in Nigeria, hoopt te spreken over zijn ervaringen op het zendingsveld. Verder zal er een zendingverhaal verteld worden voor de kinderen. Op deze middag wordt de jaarlijkse oud-papieropbrengst aan ZGG aangeboden door kinderen uit Aagtekerke. Verder wordt er een prekenbundel aangeboden door dhr. Akershoek uit Tholen. De opbrengst hiervan komt ten bate van de zending.

■ HERVORMINGSVONDEN

Middelburg

Hervormingsavond op **vrijdag 31 oktober**, aanvang: 19.30 uur, in de Ter Hoogkerk te Middelburg, Willem Teelinkstraat 3, m.m.v. jongerenkoor "Het Kleinood" en organist Jan de Visser. Meditatie: ds. G.J.N. Moens.

Veenendaal

Datum: **zaterdag 25 oktober**
Locatie: kerkgebouw Geref. Gemeente, Vijftien Morgen 51 in Veenendaal.
Thema: 'Geloven en belijden'.
Appelwoord: ds. C. Sonneveld en ds. I. Zöld (uit Roemenië).
Muzikale medewerking: Koperkwintet 'Hidi Brass' en jongerenkoor 'Elad' uit Elspeet o.l.v. Marieke Seekles - van Manen.
Aanvang: 19.30 uur (inloop vanaf 19.00 uur).
Deze avond wordt georganiseerd door stichting Samarita in samenwerking met de Jeugdbond.

■ VERKOPINGEN

Rijssen

Op **woensdag 29 oktober** houdt vrouwenvereniging Dorcas-Zuid te Rijssen een verkoping in de Zuiderkerk, aldaar. Opening om 9.30 uur door ds. A. Schreuder, daarna verkoping tot 14.30 uur. De opbrengst is voor de Zending, Evangelisatie en Evangelieverkondiging voor Israël.

Westkapelle

De vrouwenvereniging Hoop op zegen te Westkapelle hoopt op **zaterdag 1 november**, van 14.00-16.30 uur, een verkoping te houden in het gebouw Westkapelle Herrijst op de markt. De opbrengst is bestemd voor o.a. de Zending Geref. Gemeenten.

■ ZANG- EN CONCERTAVONDEN

Boskoop

Kinderzangavond op **vrijdag 31 oktober**, aanvang: 19.30 uur, in de Ichtuskerk, m.m.v. alle aanwezige kinderen en de kinderkoren de Regenboog en Jong Sursum Corda, de Jonge Ichtusklanken en enkele instrumentalisten. Collecte t.b.v. Evangelisatie Geref. Gemeenten.

*Geachte abonnees,
Het zal u opgevallen zijn dat er in de abonnementsfactuur voor de periode okt. 2014- april 2015 opnieuw een fout geslopen is waardoor u als abonnee hinder heeft ondervonden bij elektronische betaling van de acceptgiro. Binnen het (ingewikkelde) werkproces om alles geautomatiseerd aan te maken en te verzenden is een fout ontstaan die niet tijdig onderkend werd. Drukkerij Verloop heeft toegezegd in de toekomst nog beter te controleren om dergelijke fouten te voorkomen en biedt u voor het ondervonden ongemak **excuses** aan.*

L.J. Goud, penningmeester

Leiderdorp

Zangavond ter herdenking van de Kerkhervorming op **vrijdag 31 oktober**, aanvang: 19.45 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente van Leiderdorp, m.m.v. het dubbelkwartet Lisse, het mannenkoor Datheen en organist Hanno Bosch.

Lunteren

Concert (en presentatie CD) op **zaterdag 1 november**, aanvang: 19.30 uur, in de Oude Kerk van Lunteren, m.m.v. gemengd koor Laudate Deum uit Apeldoorn en enkele instrumentalisten.

Rijssen

Concert op **vrijdag 31 oktober**, aanvang: 19.30 uur, m.m.v. jongerenkoor Sjaloom te Rijssen en organist Gerard Harbers. Spreker student M.T. Al-Chalabi met als thema: herdenking Kerkhervorming. Locatie: De Tabernakel, kerk Geref. Gemeente te Rijssen-West. Collecte t.b.v. Evangelisatie Geref. Gemeenten.

Waardenburg

Psalmzangavond op **zaterdag 8 november**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Waardenburg, Dorpsstraat 1. Meditatie door ds. M. Mondria. Collecte t.b.v. bouwfonds.

Wageningen

Orgelconcert op **zaterdag 25 oktober**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Wageningen, Van Uvenweg 13, m.m.v. de Urker musicus Minne Veldman. Aanvang: 19.30 uur. Collecte t.b.v. de ZGG.

Werkendam

Koor- en samenzangavond op **zaterdag 1 november**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Werken-

dam, m.m.v. het Chr. Urker Visserskoor Crescendo. Meditatie: ds. M. Karens. Collecte t.b.v. Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht.

Zoetermeer

Kerkhervormingszangavond op **zaterdag 1 november**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Zoetermeer, Zwaardslootseweg 44 (hoek Europaweg). Sprekers: ds. G.W.S. Mulder en ds. H.A. van Zetten.

Bijdrage van een samengesteld projectkoor uit de gemeenten van Benthuizen, Boskoop, Delft en Zoetermeer met begeleiding van orgel en trompet.

Collecte voor Helpende Handen.

■ DIA- EN ORGELAVOND TE BARNEVELD

Dia- en orgelavond (met samenzang) op **vrijdag 7 november**, aanvang: 19.30 uur, in schoolgebouw van Johannes Fontanus College te Barneveld, Wethouder Rebellaan 135, m.m.v. Rien Mouw en organist Pieter Heykoop. Entree: € 5,- p.p. Inlichtingen en aanmelden bij fam. A. Morren, Deijliuslaan 22, 3772 NS Barneveld, tel. 0342-422641 email info@aartdebloemenman.nl of bij fam. G. Kleijer, tel. 06-12376235.

De opbrengst is voor clubwerk afd. Veluwe van Helpende Handen.

■ EXCURSIE NAAR DORDTSE BEIAARD

Op **zaterdag 8 november** organiseert de afd. West van de VOGG een excursie naar de beiaard van de Grote of Onze-Lieve-Vrouwekerk in Dordrecht met als gastheer stadsbeiaardier Boudewijn Zwart, die de aanwezigen een beiaardles geeft. Aanvang: 14.00 uur. Na afloop van de excursie warm/koud buffet bij voldoende deelname; kosten hiervan circa €15,- p.p. Bij deelname aan beiaardles en/of buffet kunt u zich opgeven bij Aad de Lig (a.de.ligt@kpnmail.nl, 078-6149743).

■ DE VLUCHTHEUVEL BIJDT HULP

Al vele jaren biedt De Vluchtheuvel professionele en vertrouwde hulp binnen onze kerkelijke gemeenten. Vanuit een duidelijke christelijke identiteit kan iedereen een beroep doen op hulp bij huwelijks- of gezinsproblemen, opvoedingsvragen, gevolgen seksueel misbruik, seksverslaving, eenzaamheid, depressieve klachten, andere psychische problemen, rouwverwerking, identiteitsvragen, enzovoort.

Bij De Vluchtheuvel kunnen zowel jongeren als volwassenen hulp vragen. De hulpverlening wordt verleend door maatschappelijk werkers, therapeuten

en psychologen. Er is meestal een gesprekslocatie bij u in de buurt. Uiteraard is de privacy volledig gewaarborgd. Raadpleeg voor meer informatie en het complete hulpaanbod de website.

Het aantal hulpvragen m.b.t. problemen in huwelijk en gezin stijgt nog steeds. Daarom investeert De Vluchtheuvel ook in preventie en biedt in samenwerking met de Cursus Godsdienstonderwijs (CGO) o.a. huwelijkstoerusting aan in kerkelijke gemeenten. De avon-

den staan onder eindverantwoordelijkheid van de kerkenraad. Goed om daar ook binnen uw gemeente aandacht aan te geven. Meer informatie vindt u op de website.

Voor hulpvragen kunt u op werkdagen tijdens kantooruren bellen naar: 0113-213098 of u aanmelden via de website: www.stichtingdevluchtheuvel.nl.

De Vluchtheuvel is er ook voor advies aan ambtsdragers. Maak daarvoor eenvoudig een belafspraak via de website.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 26 OKTOBER 2014

Aagtekerke 9.30 en 14.30 uur ds. D. de Wit en 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; Aalburg 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. A.T. Huijser; Alblasterdam 9.30 uur en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 10.00 en 16.00 uur ds. G. Hoogerland; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 uur ds. J.M. Kleppe en 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Arnhem 19.00 uur ds. B. Labee; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. van Manen; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Berkenwoude 19.00 uur ds. L. Terlouw; Bodegraven 10.00 uur (H.D.) ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. J.S. van der Net; Boskoop 9.30 en 16.00 uur ds. M. Karens; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Breda 10.00 uur stud. H. van der Heiden en 17.00 uur ds. M. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 19.00 uur ds. W. Silfhout; Delft 10.00 en 16.00 uur stud. M.H. Schot; Deventer 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Dinteloord 14.30 uur ds. E. Bakker; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. J.W. Verweij; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 en 17.30 uur (H.D.) ds. H. Hofman; Drachten 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. A. Schot; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Emmeloord 9.30 uur ds. P.G. Heijkamp en 16.00 uur ds. J. IJsselstein; Enkhuizen 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 uur ds. A. Schreuder en 17.30 uur ds. D.W. Tuinier; Enter 9.30 en 15.00 uur ds. D.W. Tuinier;

Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Goudswaard 14.30 uur ds. G. Pater; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 18.00 uur ds. A.J. Gunst; Haamstede 17.00 uur ds. J.J. Tanis; Hilversum 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Hoofddorp 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Hoogeveen 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Hoogvliet 18.00 uur ds. W.J. Karels; Houten 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 uur ds. J. IJsselstein en 15.30 uur ds. P.G. Heijkamp; Kamperland 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Kapelle-Biezeling 15.00 uur ds. S.W. Janse; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. C. van Krimpen; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 (H.A.) en 14.00 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Lelystad 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Lisse 18.30 uur stud. M.H. Schot; Meeuwen 15.00 uur ds. P. Mulder; Melissant 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 15.00 uur ds. J. van Belzen; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. M.J. van Gelder; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 10.00 en 19.00 uur ds. F. Mulder; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 9.30 uur ds. H. Paul en 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens en 18.30 uur ds. D. de Wit; Nieuwer ter

Aa 15.30 uur ds. F. Mulder; Nieuwerkerk 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. K. Boeder; Nieuwe-Tonge 10.00 en 18.00 uur ds. P.D. den Haan; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. K. Boeder; Oostburg 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Oostkapelle 9.30 uur ds. C. Harinck en 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 12.00 en 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. P. Melis; Ouddorp 14.30 uur ds. S. Maljaars; Poederrijen 14.30 uur ds. H. Hofman; Poortugaal 18.00 uur stud. H. Brons; Poortvliet 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Puttershoek 10.00 en 15.30 uur stud. H. Brons; Rhenen 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. J. Driessen; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rilland-Bath 14.00 uur ds. A.J. de Waard en 18.30 uur stud. W.A. Zondag; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. M. Golverdingen en 15.30 uur ds. W. Harinck; Rotterdam-Centrum 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 15.30 uur ds. H. Paul; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Sint Annaland 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. A.J. de Waard; Slie-drecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 18.30 uur ds. M. Joosse; Spijkenisse 16.00 uur stud. H. van der Heiden; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J.B. Zippro; Veen 19.00 uur ds. L. Blok; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 18.30 uur stud. H. van der Heiden; Vlissingen 9.30 en 15.30 uur stud. W.A. Zondag; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 uur ds. H.A. van Zetten en 18.30 uur ds. J.M. Kleppe; Westkapelle 18.30 uur ds. C. Harinck; Wierden 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Woerden 19.00 uur ds. W. Vischer; Wolphaartsdijk 9.30 en 14.00 en 18.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. C. Hogchem.

■ DINSDAG 28 OKTOBER 2014

Brakel 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Ede 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Oosterland 19.30 uur ds. J. van Belzen; Opperdoes 19.30 uur ds. G. Heijkamp; Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder.

■ WOENSDAG 29 OKTOBER 2014

Aalburg 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 en 19.00 uur ds. M. Karens; Berkenwoude 19.30 uur ds. G. Pater; Herkingen 19.30 uur (hervormingsdienst) ds. H. Hofman; Hilversum 19.45 uur ds. J. van Belzen; Hoofddorp 19.45 uur ds. J.S. van der Net; Katwijk aan Zee 15.00 en 19.30 uur ds. M. Mondria; Oosterend 19.00 uur ds. C.A. van Dieren; Oud-Beijerland 19.30 uur ds. D. de Wit; Oude-Tonge 19.30 uur ds. W. Silfhout; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. A. Vermeij; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 14.30 en 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Scherpenzeel 19.30 uur ds. A. Verschuure; Sint Philipsland 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Soest 15.00 en 19.30 uur ds. W. Visscher; Stolwijk 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Veen 14.30 en 19.30 uur ds. J. Schipper; Wierden 15.00 en 19.30 uur ds. B.J. van Boven.

■ DONDERDAG 30 OKTOBER 2014

Amersfoort 19.00 uur (huw.bev.) ds. W. Visscher; Amsterdam-Noord 19.30 uur ds. W. Silfhout; Bodegraven 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Dinteloord 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Ede 14.00 uur (huw.bev.) ds. A.A. Brugge; Genemuiden 19.30 uur ds. C. Hogchem; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. A.A. Brugge; Kampen 18.00 uur (huw.bev.) ds. J. IJsselstein; Kamperland 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Lelystad 19.00 uur (hervormingsdienst) stud. W.A. Zondag; Lisse 14.30 uur (huw.bev.) ds. W. Harinck; Melissant 19.30 uur ds. L. Blok; Mijdrecht 19.30 uur (hervormingsdienst) ds. F. Mulder;

Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 13.45 uur (huw.bev.) ds. G.M. de Leeuw en 19.30 uur (voor de zending) ds. M. Mondria; Oudemirdum 19.30 uur ds. A. Schot; Puttershoek 19.30 uur ds. J. Schipper; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur (hervormingsdienst) ds. H. Hofman; Scherpenisse 19.30 uur (tijdrede) ds. A. Verschuure.

■ VRIJDAG 31 OKTOBER 2014

Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur (hervormingsdienst) ds. A. Moerkerken; Kootwijkerbroek 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Nieuw-Beijerland 19.30 uur (hervormingsdienst) ds. A. Vermeij; Nunspeet 14.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schot; Terneuzen 13.30 uur (huw.bev.) ds. R.A.M. Visser.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 26 OKTOBER 2014

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 uur evang. C. van Druenen en 15.30 uur ds. J. van Laar; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Familiehuis in Twente
NUTE KOOP!!
Mauritshof 43/45 Vriezenveen
funda.nl of mijnmakelaar.nl
0546-563675

Regio Zeeland: 0115 - 61 25 54 / 06 - 18 14 80 08
Bestel via onze nieuwe website de gratis brochure:
'Bevel aan uw huis', of vraag een vrijblijvende offerte aan.

Wij verzorgen alleen begrafenissen

www.bvtollenaar.nl

VAN STAVEREN
Begrafenisverzorging
Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn
Dag en nacht bereikbaar, in elke regio
(0172) 23 33 38
Wij verzorgen alleen begrafenissen

KLASSIEKE ORGELS...
Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.
Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels
Stolk orgels
NIEUWERKERK A/D IJssel
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52
www.stolkorgels.nl
Krabbendijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

Nieuw!

Uitgegeven door:

HOEKMAN
Boekhandel Plus

Noordzandstraat 34, Yerseke
T: 0113 - 57 29 07
info@hoekmanboekhandelplus.nl
Ook verkrijgbaar bij uw boekhandel

Twee TEMPELGANGERS

9 PREKEN

door ds. Chr. van der Poel

De opbrengst van deze uitgave
is geheel bestemd voor de nieuwbouw
Gereformeerde Gemeente Yerseke

€ 18,90

Deze advertentie is mogelijk gemaakt door:

HENK van der Poel
huisdierspecialzaak & hengelsport

www.dierspecialzaakvanderpoel.nl

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie
aan kinderen, jongeren
en volwassenen bij o.a:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Praktijk den Uijl

psychosociale hulpverlening
& contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel

010 - 7 411 411

06 43 85 85 08

info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

Te koop: In landelijk
ACHTERBERG, gemeente Rhenen,
royale middenwoning met 5
slaapkamers. Op loopafstand van
school en winkels.
Kijk op funda.nl/ Ruiterspad 14

De Zwitserse Alpen in al zijn
kleurenpracht!
Voor rust, ruimte en comfort: Te huur
onze 8 persoons vakantiewoning.
Voor info: 038-3855121 of
www.residencefiesch.nl

Dorst
BEGRAFENISVERZORGING

Molenpad 4
4696 BP Stavenisse
Telefoon: 0166 - 69 74 38
Mobiel : 06 -10 64 28 07
www.dorstbegravenisverzorging.nl

Wij verzorgen alléén begravenissen

Norwich, (Ontario), Canada.
Te huur voor uw vakantie.
Onze woning, voor 2/6 personen.
Dicht bij kerk.
Bezet t/m 22 oktober en van
4 tot 12 november 2014
Voor meer informatie
E-mail joanne.otten123@gmail.com
of tel. 0548-513725.

**Hauptwerkorgels
op maat**

noorlander
ORGELMAKERIJ

0318 - 89 02 02
www.orgelmakerij.com

Onesiforus
NEDERLANDSE STICHTING
VOOR CHRISTELIJKE HANDREIKING

De doelstelling van de interkerkelijke stichting is het
verlenen van geldelijke steun aan, met name vanwege
gemoedsbezwaren, in financiële moeilijkheden
geraakte personen, gezinnen e.a.

Voor aanvragen en informatie:
Onesiforus, p/a Weegje 2, 3295 CT 's-Gravendeel.

**Alle hulpaanvragen worden door een commissie
getoetst en besproken met de diaconie.**

Om haar doel te realiseren is de stichting afhankelijk
van giften, collecten en legaten.
U kunt uw bijdrage storten op:
NL36 RABO 0354 2210 00 of NL76 INGB 0004 1778 00
t.n.v. penningmeester "Onesiforus" te Stavenisse.

Bestuur:	Comité van aanbeveling:	Adviescommissie:
dr. W.J. op't Hof (voorz.), W.A. Barth (secr.), C. Vos (penm.), ds. A. den Hartog, G. Hop, J.B. Philibert.	ds. D. Heemskerck ds. T. Klook ds. J. Roos	mr. drs. S. Visser F. Bouman D.C. van der Ploeg

**Dagbesteding
Op eigen sfeer**

De Betuwehof Zorg
Dagbesteding ouderen- Achterberg

contact: Bert of Julia Hak
tel: 0317 - 6 18 18 0
info@betuwehof.nl
www.betuwehof.nl

**Lekker
naar Texel...**

WEEKEND/
MIDWEEK
€119*
WEEK
€149*

De Verrassing
vandaag

www.deverrassing.nl of bel 0222 31 89 06
*Vanafprijs, geldig buiten de schoolvakanties, tot de herfstvakantie 2014

Kraamzorg

“Die eerste kraamdagen vergeet ik nooit meer”

Kraamzorg door medewerkers met een reformatorische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**. Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342-42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **huishoudelijke hulp en verpleging & verzorging**

TEACHERS NEEDED!

CALVIN CHRISTIAN SCHOOL in Alberta, Canada, urgently requires teachers to fill vacancies for the 2014-2015 school year.

For more information contact the principal: Marc Slingerland:
tel. 001 403 331-4574
Email: marc.slingerland@ccschool.ca

Ambtskleding Herenkleding Trouwkostuums

**Dorpsstraat 229,
3925 KC Scherpenzeel
tel. (033) 277 88 99
www.geertsherenkleding.nl**

Zondagsschool zonder boekjes

Najaarsactie

**Helpt u
deze Cubaantjes??**

Doet u mee?
NL65 RABO 0301 9573 63
t.n.v. SEZ - o.v.v.
Najaarsactie

SEZ, Postbus 273, 3370 AG Hardinxveld-Giessendam
tel. 0184 - 61 16 07 b.g.g. 06 - 48 77 63 96
e-mail: sez@kliksafe.nl
www.sez.st

De bestuursleden van de SEZ behoren tot de Prot. Kerk in Ned. (herv.),
Herst. Herv. Kerk, Chr. Geref. Kerken, Geref. Gemeenten,
Geref. Gemeenten in Ned. en Oud Geref. Gemeenten.

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. G.J. van Aalst

**Bijdragen van medewerkers en boeken
ter recensie aan:**

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk)
en berichten aan:**

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

**Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk aan:**

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijk-
heid betreffende de inhoud van de advertenties
en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Dringende oproep Calvijn Seminarie!

Voor het nieuwe studiejaar is er grote behoefte aan studiemateriaal voor een verantwoorde toerusting van voorgangers.

Help hen met een gift op:

NL 02 INGB 0000 320 666
t.n.v. Stichting China

Dank u.

Postbus 1150 | 3900 BD Veenendaal

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

In de knop gebroken

Reformatische vereniging voor ouders bij wie tijdens de zwangerschap of kort na de geboorte kind(eren) zijn overleden

www.indeknoopgebroken.nl
info@indeknoopgebroken.nl • telefoon: 06 - 49 49 94 99

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Tel.: (0318) 526641

Bgg.: (06) 53638114

24 uur per dag bereikbaar

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal

Wij verzorgen uitsluitend begrafenissen
www.wegenaar.nl

Fides

praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Somberheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor psychologisch onderzoek, indicatieaanvragen en onderzoek, begeleiding en training van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding
Tel. 0342 - 41 99 77
Van Breugelplantsoen 1
3771 VM Barneveld
www.fideshulpverlening.nl

Voor Verantwoorde Boeken!
www.derooboeken.nl
078-6124081

WORD NU ABONNEE!

eerste drie nummers gratis

- Daniël is het jongerenblad dat actueel, aansprekend en bezinnend tegelijk is. Het verschijnt om de 14 dagen.
- 23 nummers per jaar
- € 32 per jaar

VANAF NU
VERNIEUWD!

JA, IK WORD ABONNEE VAN DANIËL

Fam. Dhr. Mevr.

Voorletter(s): Woonplaats:

Tussenvoegsel(s) (voluit): Telefoon:

Achternaam: E-mail:

Adres: Bank- of gironr.:

Postcode: Geboortedatum: (dd-mm-jjjj)*

* Van de rekeninghouder

Opsturen naar:
Jeugdbond
Gereformeerde
Gemeenten,
Antwoordnummer
2108, 3440 VB Woerden
Of aanmelden via
www.jbagg.nl/daniel